

2021- yilning yanvar-iyun oylarida Qoraqalpog'iston Respublikasida xizmatlar sohasining rivojlanishi

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi jamiyat farovonligini aks ettiruvchi ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi. Resurslar sarfini tejoyvchi samarali innovatsion iqtisodiyotni barpo etish jarayonida xizmatlar sohasi alohida o'rin tutadi, chunki u, tovar ishlab chiqarish bilan taqqoslaganda, materiallar sarfini kamligiga, xarajatlarni tez qoplanishi va yuqori daromadlilikka ega.

Mazkur soha xalqaro korporatsiyalar, banklar, aviakompaniyalar, kompyuter markazlari, telekommunikatsiyalar, sug'urta, yuridik va konsalting firmalari, davlat va nodavlat tashkilotlar, shuningdek, notijorat tashkilotlarni qamrab oladi.

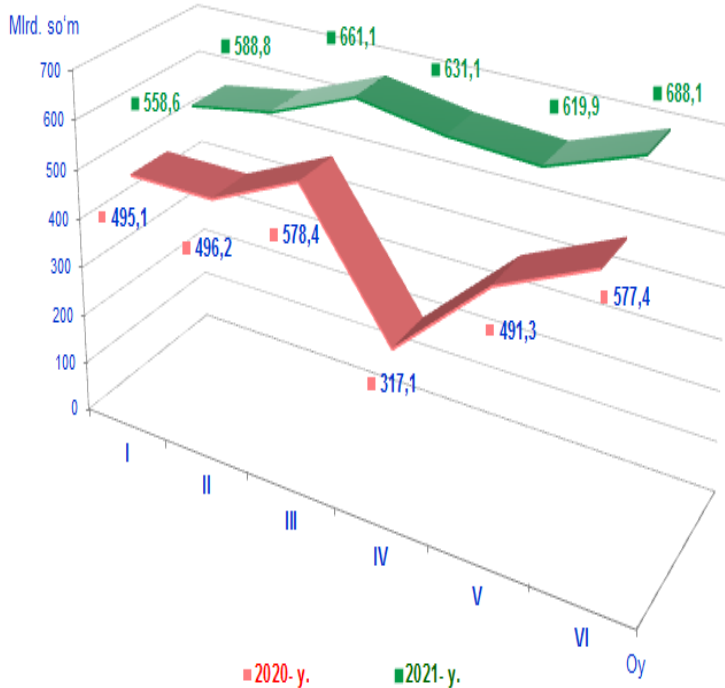
2021- yilning yanvar-iyun oylarida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmini taqqoslanishi, mlrd. so'm

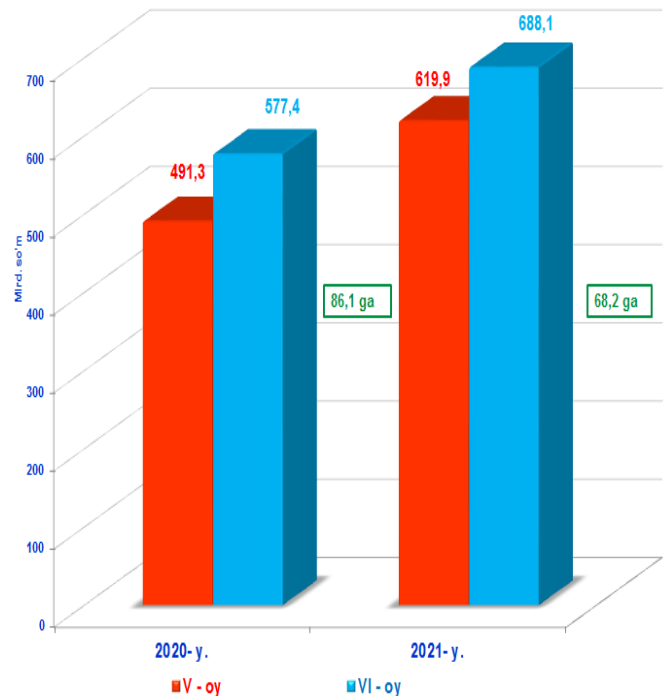

2021- yilning yanvar oyiga nisbatan joriy yilning iyun oyida (diskret oy) ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 129,5 mlrd. so'mga oshib 688,1 mlrd. so'mga yetdi.

Taqqoslash uchun: o'tgan yilning shu davrida ularning hajmi 82,3 mlrd. so'mga o'sgan va 577,4 mlrd. so'mga teng bo'lgan.

2021- yil V – diskret (may) oyining hajmiga nisbatan taqqoslaganda, 2021- yil VI – diskret (iyun) oyining hajmi 68,2 mlrd. so'mga o'sgan.

Taqqoslash uchun: 2020- yilning V va VI – diskret oylari o'rtasidagi farqi 86,1 mlrd. so'mni tashkil etgan.

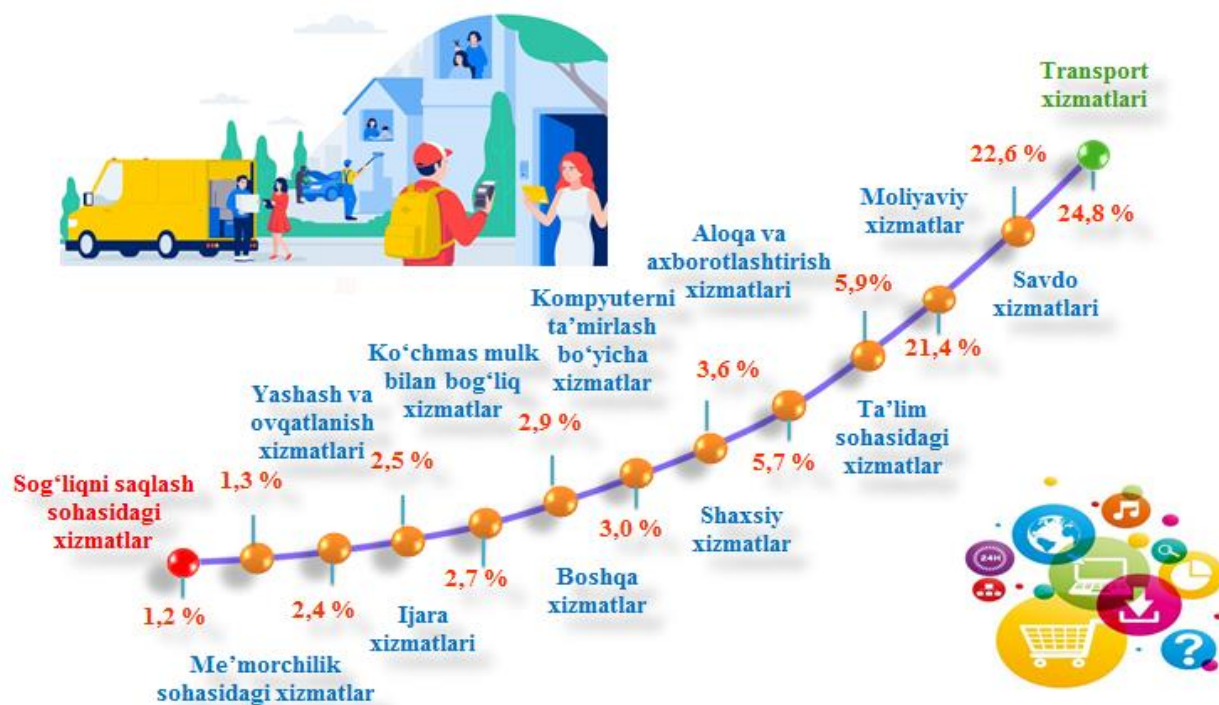
Dastlabki ma’lumotlar

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligini va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o‘z ichiga oladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko‘rsatkichlari (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

	Hajmi, mlrd. so‘m	O‘tgan yilga nisbatan o‘shish sur‘ati, % da
Xizmatlar - jami	3747,6	117,6
<i>shu jumladan:</i>		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	214,6	116,3
Moliyaviy xizmatlar	800,8	127,0
Transport xizmatlari	928,5	111,2
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	526,0	117,3
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	91,1	96,9
Savdo xizmatlari	847,1	109,0
Ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	100,4	123,5
Ta‘lim sohasidagi xizmatlar	223,1	138,8
Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	44,8	130,3
Ijara xizmatlari	94,3	151,8
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta‘mirlash bo‘yicha xizmatlar	111,0	125,0
Shaxsiy xizmatlar	136,8	117,0
Me‘morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	47,2	115,5
Boshqa xizmatlar	107,9	129,0

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining tarkibi, % da (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

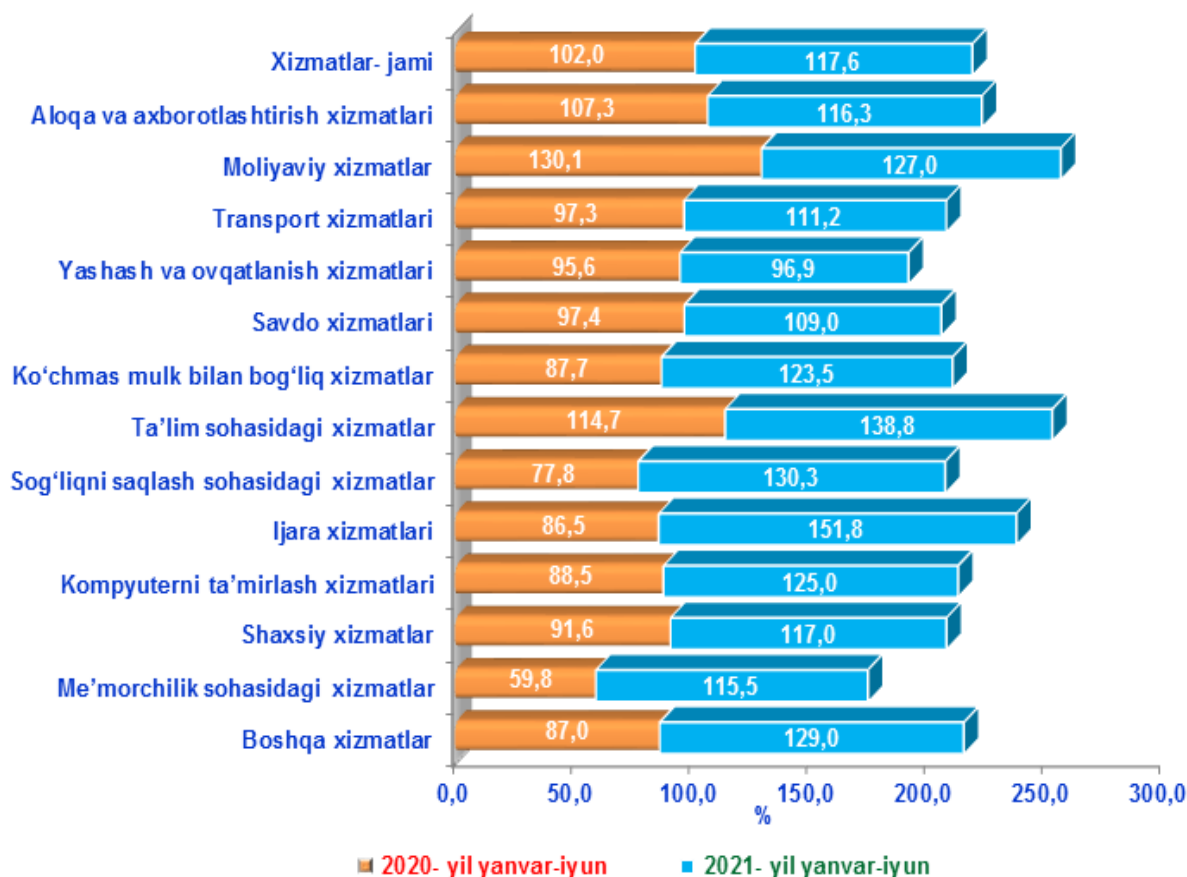

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni transport xizmatlari egallaydi. Shunday qilib, 2021- yilning yanvar-iyun oylarida ularning ulushi 24,8 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar savdo xizmatlari (22,6 %), moliyaviy xizmatlar (21,4 %), ta'lim sohasidagi xizmatlar bo'yicha (5,9 %) qayd etildi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar ko'rsatish hajmlarining uncha katta bo'lmagan o'sishi kuzatildi, ularning ulushi atigi 1,2 % ni tashkil etdi. Shuningdek, nisbatan yuqori bo'lmagan ulush me'morchilik sohasidagi xizmatlar sohasidagi xizmatlar - 1,3 %, yashash va ovqatlanish xizmatlari hissi 2,4 % ga to'g'ri keldi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining o‘shish sur‘atlarini taqqoslanishi

Yuqori o‘shish sur‘atlari ijara xizmatlar (51,8 %), ta‘lim sohasidagi xizmatlar (38,8 %), sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (30,3 %), boshqa xizmatlar (29,0 %), moliyaviy xizmatlar (27,0 %), kompyuterni ta‘mirlash xizmatlari (25,0 %), da qayd etildi.

Yashash va ovqatlanish xizmatlari hajmining o‘shish sur‘ati (3,1 % ga) pasayishi qayd etildi.

Dastlabki ma'lumotlar

Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'rin tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

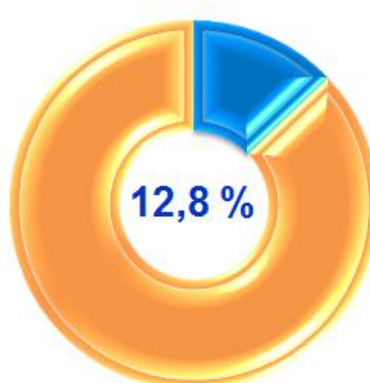
2021- yilning yanvar-iyun oylarida, ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida savdo xizmatlarining ulushi 22,6 % ni tashkil etib, bu 847,1 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Savdo – bu tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarini zarur iste'molchiga yetkazib berish vazifasini bajaradi. U ulgurji va chakana savdoga bo'linadi.

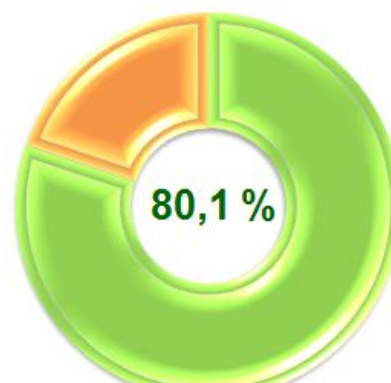
Savdo xizmatlari tarkibi, % da (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

Avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi, jumladan, ularni ta'mirlash xizmatlarini qo'shgan holda

Ulgurji savdo xizmatlari (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari)

Avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo'yicha xizmatlar

Joriy davrda chakana savdo xizmatlari ulushi 80,1 % iga to'g'ri keladi.

Ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) 12,8 % ga yetdi. Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda, savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 7,1 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar

(2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

Moliyaviy xizmatlar hajmi 800,8 mlrd. so'mni - tashkil etdi.

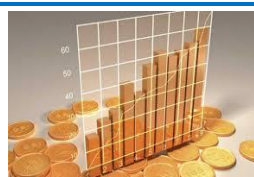
Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar-iyun oylarida moliyaviy xizmatlar hajmi 603,2 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Ularning umumiy xizmatlar hajmidagi ulushi 21,4 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar-iyun oylarida ularni ulushi 20,4 % ni tashkil etdi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan hajmni 197,6 mlrd. so'mga ko'payishi kuzatildi.

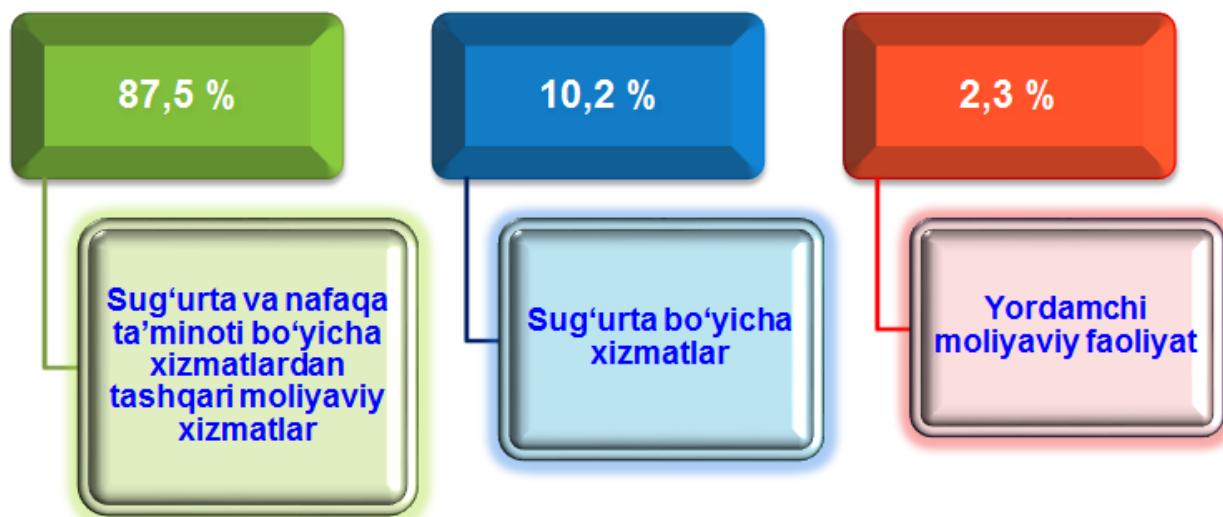
Moliyaviy xizmatlarning o'sishi 27,0 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2020- yilning yanvar-iyun oylarida ularni o'sish sur'ati 130,1 % ga yetgan.

Moliyaviy xizmatlar hajmi - moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to'lovlar miqdorida), shuningdek, moliya muassasasi tomonidan ssuda berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun to'lanadigan haq hisobida ko'ra olinadi.

Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 87,5 % ni tashkil etadi.

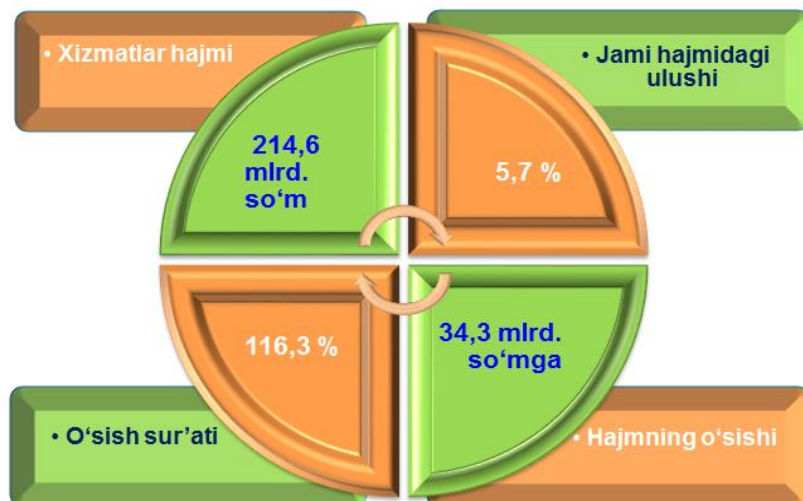
Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 10,2 % oralig'ida qayd etildi.

Moliyaviy va sug'urtalash xizmatlariga nisbatan yordamchi xizmatlarning umumiy moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi yuqori ko'rsatkichga ega emas va u 2,3 % ni tashkil etadi.

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, AKTning rivojlanishi mamlakatning raqobatbardoshlik darajasiga bevosita ta'sir qiladi, sizga katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va umumlashtirishga imkon beradi, strategik darajada boshqaruv uchun katta imkoniyatlar ochadi.

AKTdan faol foydalanish keng qamrovli infratuzilmaga asoslangan bo'lib, u eng zamonaviy uskunarlar va texnologiyalar bilan jihozlangan, yuqori kadrlar salohiyatiga ega.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

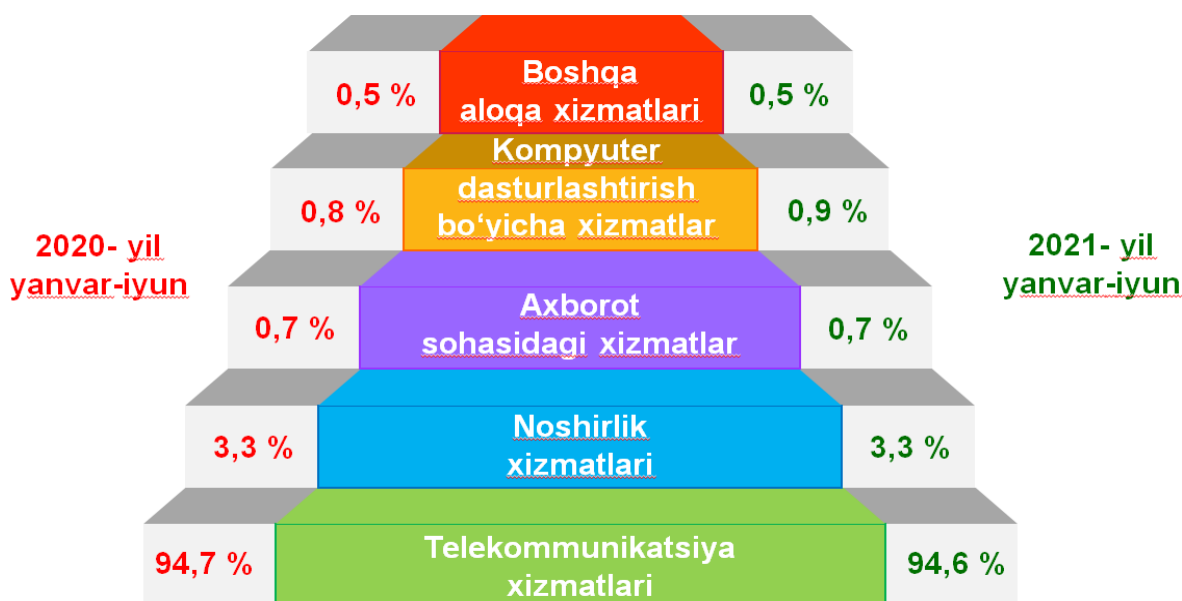
2020- yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan

2021- yilning yanvar-iyun oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 214,6 mlrd. so'm darajasida belgilandi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdagi xizmatlarning o'sish sur'ati 116,3 % ga yetdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmdagi ulushi 5,7 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, % da (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

<p>Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulushni telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, internet tarmog‘i, yo‘ldoshli aloqa xizmatlari va boshqalar) egallab, 94,6 % ni tashkil etdi.</p>	<p>Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushida kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar – 0,9 %, boshqa aloqa xizmatlari - 0,5 %, noshirlik xizmatlari - 3,3 %, shuningdek, axborot sohasidagi xizmatlar - 0,7 % dan tashkil etdi.</p>
--	--

Ma’lumki, fuqarolarni yuqori sifatli va hamyonbop narxlardagi ta’lim bilan ta’minlash, jamiyat taraqqiyotini, uning kelajagini aniq belgilab beradigan vazifadir.

Ta’lim sohasidagi xizmatlar

(2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

2021- yilning yanvar-iyun oylarida ta’lim sohasidagi xizmatlar hajmi 223,1 mlrd. so‘mga yetib, bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 5,9 % ni tashkil etdi. O‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘shish sur‘ati 138,8 % ni tashkil etdi.

Yashash bo‘yicha xizmatlar hajmi, qisqa muddatli turar joy bilan ta’minlash bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlar (mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa turar joylar) qiymatini o‘z ichiga oladi.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

O‘tgan yilning shu davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarning o‘sish sur‘ati 96,9 % ni tashkil etdi, ularning hajmi esa 91,1 mlrd. so‘mga teng bo‘lgan.

Ushbu davrda ularning bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 2,4 % ni tashkil etdi.

Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta’minlash bo‘yicha xizmatlar - oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo‘yicha qo‘yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlatilgan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o‘z ichiga oluvchi aylanma qiymatidir.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning umumiy hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 92,9 % bilan ustunlik qiladi.

2021- yilning yanvar-iyun oylarida yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 7,1 % ni tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi bu - sog'liqni saqlash muassasalarining tibbiy va sanitariya xizmatlari, shuningdek, tashkilotlar va tibbiyot korxonalarini, poliklinikalar, klinikalari, laboratoriya va sanitariya-epidemiologiya profilidagi muassasalar tomonidan ko'rsatilgan bozor xizmatlarining qiymatidir.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

2021- yilning yanvar-iyun oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning hajmi 44,8 mlrd. so'mni tashkil etdi. Xizmatlar hajmidagi ulushi 1,2 % ni tashkil qildi. O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 130,3 % ni tashkil etdi.

Dastlabki ma’lumotlar

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlar, iste’molchilarning daromad darajasi, didi va xohish-istaklariga qarab differensiyalanadi.

Hududlar bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlarning asosiy ko‘rsatkichlari (2021- yilning yanvar-iyun oylarida)

	Hajmi, mlrd. so‘m	O‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur‘ati, % da	Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi, ming so‘m
Qoraqalpog‘iston respublikasi	3 747,6	117,6	1 943,9
Nukus sh.	1 657,2	116,2	5 098,9
<i>tumanlar:</i>			
Amudaryo	202,7	122,1	1 003,6
Beruniy	223,4	117,4	1 145,5
Bo‘zatov	17,0	136,1	782,2
Qorao‘zak	63,6	120,7	1 192,7
Kegeyli	63,2	125,2	863,1
Qo‘ng‘irot	449,8	115,2	3 412,8
Qonliko‘l	52,6	117,1	1 015,8
Mo‘ynoq	38,3	122,1	1 179,5
Nukus t.	55,7	118,4	1 087,9
Taxiatosh	79,6	108,1	1 063,7
Taxtako‘pir	46,1	123,2	1 141,8
To‘rtko‘l	293,3	120,0	1 343,5
Xo‘jayli	164,0	119,2	1 318,0
Chimboy	115,2	125,0	1 015,8
Shumanay	48,6	122,2	859,3
Ellikqal‘a	177,3	119,6	1 092,0

Xizmatlar sohasining rivojlanishi

Shu bilan birga, nisbatan yuqori ko‘rsatkichlar Nukus shahri (1657,2 mlrd. so‘m), Qo‘ng‘irot tumani (449,8 mlrd. so‘m), To‘rtko‘l tumani (293,3 mlrd. so‘m) qayd etildi.

Ma’lumki, zamonaviy O‘zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollari, milliy va mahalliy manfaatlarni hisobga olgan holda, respublikaning har bir iqtisodiy tumani va viloyatlarining barcha resurslardan oqilona foydalanishiga bog‘liqdir.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xo‘jalik hududlarini o‘zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste‘molini oshirishni ta‘minlaydi.

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o‘sishi kuzatilmoqda.

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining asosiy ko‘rsatkichlari

2021- yilning yanvar-iyun oylarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 1943,9 ming so‘mga yetdi.

O‘tgan yilning shu davriga nisbatan o‘shish sur‘ati 116,2 % ni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi – 1943,9 ming so‘m

O‘shish sur‘ati, 2020- yil yanvar-iyun oylari holatiga ko‘ra, % da - 116,2 %

Hajmning o‘shishi, 2020- yil yanvar-iyun oylariga nisbatan, - 391,9 ming so‘mga

Qoraqalpog‘iston Respublikasi statistika boshqarmasi

Dastlabki ma’lumotlar

Respublikada xizmatlar sohasining rivojlanishi aholining o‘sib borayotgan to‘lov qobiliyati va imtiyozlariga, xususan, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda, ayniqsa zamonaviy xizmat turlariga bo‘lgan iste’molchilar talabini qondira oladigan kichik biznesning rivojlanishiga bog‘liqdir.

Boshqacha qilib aytganda, bir tomondan xizmatlarni ishlab chiqarish hajmiga uy xo‘jaliklari daromadlari va imtiyozlar, xizmatlarga tariflar, boshqa tomondan investitsiyalar, soliq, pul-kredit va davlat siyosati, ilmiy-texnik siyosat, shuningdek, kichik biznesning rivojlanishi kabi omillar ta’sir qiladi.

Xizmatlar sohasi statistikasi bo‘limi

Tel.: 61-224-92-15